

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๐๒
วันอังคาร ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สืบเสณี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ รำรื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ
๒. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ผู้อำนวยการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด
๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์
๓. นางสาวฐิติพร วิชัยชนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม (บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๐๑ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ประธานกรรมการหารือที่ประชุมเกี่ยวกับการเสนอชื่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ และนายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง เป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จากนั้น ที่ประชุมมีการหารือเกี่ยวกับระยะเวลาการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวขึ้นใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และต้องมุ่งหมายให้มีการจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ และต้องทำให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๓” หากพิจารณาตามมาตรา ๒๖๗ วรรคสอง จะตีความได้ว่าเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับแล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องพ้นจากตำแหน่ง

อย่างไรก็ดี รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสี่ บัญญัติว่า “เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา ถ้าศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง หรือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ให้แจ้งให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเอ็ดคนประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญหรือประธานองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง และสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และกรรมการร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย ฝ่ายละห้าคน เพื่อพิจารณาแล้วเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเพื่อให้ความเห็นชอบ ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไปในกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่ถึงสองในสามดังกล่าว ให้ถือว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบตามร่างที่คณะกรรมการวิสามัญเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๑” เห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังคงต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่แม้ว่าสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับแล้วก็ตาม แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๓ ดังนั้น ภารกิจของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่ได้เสร็จสิ้นเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับ แต่ภารกิจของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะเสร็จสิ้นก็ต่อเมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประเด็นที่ควรพิจารณา คือ หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖๗ วรรคสี่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังมีอำนาจในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ตกไปหรือไม่ เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้อำนาจดังกล่าวไว้ แต่การจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาใหม่เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญก็อาจไม่เหมาะสมเท่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลายคนมีความเห็นว่า หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ไม่ควรกลับมาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีกต่อไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป อาจถือได้ว่ามีเหตุจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แต่หากพระมหากษัตริย์ทรงไม่เห็นชอบและทรงใช้อำนาจยับยั้ง (veto) เหตุแห่งการตกไปของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ คือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่ใช่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว

ต่อจากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๐๑/๑ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๒๐๑/๑

“มาตรา ๒๐๑/๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕/๑๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า มาตรา ๑๐๕/๑๙ เป็นฐานความผิดในเรื่องใด และฐานความผิดดังกล่าวได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ และมีการกำหนดโทษไว้อย่างไร

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๐๕/๑๙ เป็นเรื่องการห้ามดำเนินการในลักษณะที่จะเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หลังจากพ้นจากตำแหน่งเป็นระยะเวลาสองปี

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า มีการบัญญัติเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้ในมาตรา ๑๐๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยในกฎหมายดังกล่าวนั้นนอกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วยังรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า อัตราโทษในร่างมาตรา ๒๐๑/๑ ควรปรับอัตราโทษลดลงหรือไม่ เนื่องจากกรณีตามร่างมาตรา ๒๐๑/๑ เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า แม้กรณีตามร่างมาตรา ๒๐๑/๑ เป็นกรณีที่พ้นจากตำแหน่งแล้ว แต่ภายในระยะเวลาสองปีนับจากวันที่พ้นจากตำแหน่งยังได้รับค่าตอบแทนจากรัฐอยู่จึงควรให้มีอัตราโทษเท่ากับขณะที่ดำรงตำแหน่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๐๑/๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐๒

“มาตรา ๒๐๒ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉิววรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กล่าวว่า ฐานความผิดและอัตราโทษในร่างมาตรา ๒๐๒ เป็นฐานความผิดและอัตราโทษเดียวกับอัตราโทษที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๒ เป็นดังนี้ “**ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือ ทูตต่างประเทศหรือทูตวิเทศ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เนื่องจากความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖” ครอบคลุมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๒ **ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือ ทูตต่างประเทศหรือทูตวิเทศ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖** ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๐๓

“มาตรา ๒๐๓ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ฐานความผิดและอัตราโทษในร่างมาตรา ๒๐๓ เป็นฐานความผิดและอัตราโทษเดียวกับอัตราโทษที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๒๐๓ มีฐานความผิดและอัตราโทษเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่จะเป็นการอุดช่องว่างในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งเป็นเรื่องการกระทำความผิดของเจ้าพนักงานไม่ครอบคลุมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่ใช้อำนาจรัฐแต่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำ จึงมีการบัญญัติคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เพื่อให้เกิดความครอบคลุม และเพิ่มเรื่องการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ ตามหลักอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ ด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๓ เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่ง ทหาร ตำรวจ เวียง อุตสาหกรรม ศุลกากร ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม หมวด ๖ ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๓ ผู้ดำรงตำแหน่ง ทหาร ตำรวจ เวียง อุตสาหกรรม ศุลกากร ศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม หมวด ๖ ผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๐๔

“มาตรา ๒๐๔ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศบัญญัติไว้ในร่างมาตราใด

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๑๕๓/๑

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๔ เป็นดังนี้ “**ผู้ดำรงตำแหน่ง ทหารตำรวจเรือ ตำรวจพลร่ม ตำรวจอวกาศ ตำรวจพิเศษ ตำรวจวิเทศ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม หมวด ๖ เจ้าหน้าที่ที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ** เรียก รับ หรือยอม จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการ อย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือ จำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท” เหตุผลที่ตัดคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ ต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ” ออก เนื่องจากในร่างมาตรา ๒๐๔ ไม่ใช่การ กระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๔ **ผู้ดำรงตำแหน่ง ทหาร ตำรวจเรือ ตำรวจพลร่ม ตำรวจอวกาศ ตำรวจพิเศษ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม หมวด ๖ เจ้าหน้าที่ที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ** เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

มาตรา ๒๐๕

“มาตรา ๒๐๕ ผู้ใดเป็นดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุก ตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงบัญญัติเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ในร่างมาตรา ๒๐๕ ขณะที่ ฐานความผิดดังกล่าวได้มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เพื่อให้ครอบคลุมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นที่ใช้ อำนาจรัฐแต่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำ นอกจากนี้ การบัญญัติเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศและ เจ้าหน้าที่ขององค์กรระหว่างประเทศไว้ก็เพื่อต้องการให้บุคคลดังกล่าวได้รับโทษตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๕ **ผู้ดำรงตำแหน่ง ทหาร ตำรวจเรือ ตำรวจพลร่ม ตำรวจอวกาศ ตำรวจพิเศษ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม หมวด ๖** เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กร ระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๕ ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

มาตรา ๒๐๖

“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ฐานความผิดและอัตราโทษในร่างมาตรา ๒๐๖ เป็นฐานความผิดและอัตราโทษเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๖ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจ ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๐๗

“มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง หมายความว่าถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง หมายความว่าถึง ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมียอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การตัดคำว่า “ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” จะทำให้ไม่ครอบคลุมบุคคลดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖” ครอบคลุมถึงบุคคลดังกล่าวแล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖” รวมถึงเจ้าหน้าที่ทางการเมืองด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ให้บันทึกข้อสังเกตเรื่องเจ้าหน้าที่ทางการเมืองไว้เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า มีการตั้งข้อสังเกตว่าในร่างมาตรานี้ควรต้องมีการบัญญัติเรื่องมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อเป็นไปตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ โดยกำหนดให้นิติบุคคลต้องมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการให้สินบน

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ฐานความผิดและอัตราโทษในร่างมาตรา ๒๐๗ เป็นฐานความผิด

และอัตราโทษเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓/๕ โดยมีการเพิ่มความในวรรคสามขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการให้สินบนข้ามชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสี่ เป็นดังนี้ “บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล ตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมียอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๗ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่า แต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะมียอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม”

มาตรา ๒๐๘

“มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้องหรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับขู่เข็ญ ข่มขู่ ข่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหาย หรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ เอาไปเสีย แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปกปิด หรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ หรือปลอม ทำ หรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใด ๆ อันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการหรือ พนักงานสอบสวน หรือเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มชื่นใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มี หน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบ ด้วยหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๐๘ เป็นร่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเพิ่มขึ้นใหม่ โดยใช้แนวทางเดียวกับมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องความผิดเกี่ยวกับการขัดขวางการปฏิบัติ หน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เหตุผล ในการเพิ่มบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจา การไต่สวนเกี่ยวกับคดีทุจริตจะปรากฏพฤติการณ์อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในรูปแบบต่างๆ แต่ไม่สามารถเอาผิดโดยการดำเนินคดีตามปกติได้ จึงนำเรื่องความผิดเกี่ยวกับการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรมที่บัญญัติในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาบัญญัติไว้ด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กร อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้บังคับกับคดีทั่วไป หรือคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม ข้ามชาติเท่านั้น และความใน (๔) ของร่างมาตรานี้มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตราใดในประมวลกฎหมายอาญา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความใน (๔) เป็นความที่นำมาจากมาตรา ๑๖๗ ของประมวลกฎหมายอาญา มีการแก้ไขโดยเพิ่ม เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเท่านั้น แต่เหตุใด อัตราทะโจจึงแตกต่างจากอัตราทะโจในประมวลกฎหมายอาญาที่มีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความใน (๔) มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๑๖๗ ของประมวลกฎหมายอาญา แต่ความใน ร่างมาตรา ๒๐๘ มีอัตราโทษแตกต่างจากมาตรา ๑๖๗ ของประมวลกฎหมายอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อกรรมการ ป.ป.ช. ถือเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา อาจไม่จำเป็นต้องคงความใน (๔) ไว้ เสนอตัดความใน (๔) ออก และสอบถามว่า เหตุใดความในร่างมาตรานี้ จึงไม่กำหนดบทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่กระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๑๗ ได้กำหนดบทลงโทษพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นไว้แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๐๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๘ ผู้ใดขัดขวางกระบวนการยุติธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในการสอบสวนหรือไต่สวน ฟ้องร้อง หรือดำเนินคดี เพื่อมิให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถ้าเป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เสียหายหรือพยานเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่ไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๒) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หลอกลวง หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นเพื่อมิให้ผู้เสียหายหรือพยานไปพบเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือไม่ไปศาลเพื่อให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความหรือเพื่อให้ผู้นั้นให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความอันเป็นเท็จหรือไม่ให้ข้อเท็จจริงหรือเบิกความในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๓) ทำให้เสียหายทำลายทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์เอาไปเสียแก้ไขเปลี่ยนแปลงปกปิดหรือซ่อนเร้นเอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆหรือปลอมทำหรือใช้เอกสารหรือพยานหลักฐานใดๆอันเป็นเท็จในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด

(๔) ให้ข้อให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่”

(๕) ใช้กำลังบังคับ ชูเชิญ ช่มชู้ ช่มขืนใจ หรือกระทำการอันมิชอบประการอื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการ พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนเพื่อจูงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่”

มาตรา ๒๐๙

“มาตรา ๒๐๙ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกอาญาจักรจะต้องรับโทษในอาญาจักร

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗

(๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามมาตรา ๒๐๗ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๗”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ โดยกำหนดบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรที่จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรานี้อาจมีหลักการที่กว้างเกินไป และอาจทำให้บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยที่กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรได้รับโทษตามร่างมาตรานี้ด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะต้องถูกลงโทษตามร่างมาตรานี้จะต้องประกอบธุรกิจหรืออาชีพในประเทศไทยและกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๒๐๗ มาก่อนแล้ว ซึ่งในปัจจุบันการให้สินบนข้ามชาติจะเป็นการกระทำความผิดที่มีความเชื่อมโยงกันหลายประเทศโดยมีบุคคลหรือนิติบุคคลที่ประจำอยู่ในแต่ละประเทศเป็นผู้กระทำความผิด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาหมวด ๖ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๐๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐๙ การกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ นอกราชอาณาจักรจะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาหมวด ๖ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕”

(๒) บุคคลสัญชาติไทยกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๐๗

(๓) นิติบุคคลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามมาตรา ๒๐๗ กระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐๗”

มาตรา ๒๑๐

“มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี ผู้ช่วยเลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมาธิการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า เหตุใดจึงบัญญัติความว่า “คณะกรรมการไต่สวน และหัวหน้าพนักงานไต่สวน” ไว้ในร่างมาตรานี้

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการอาจไม่จำเป็นต้องกำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการไต่สวน

และหัวหน้าพนักงานไตสวนไว้ในร่างมาตรานี้ เนื่องจากคณะกรรมการไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวน ถือเป็นเจ้าพนักงาน และในประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานไว้แล้ว

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๕๑๐๕/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เนื่องจากร่างมาตรา ๑๐๕/๔ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามรายการและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ควรแก้ไขอัตราโทษตามร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากมีอัตราโทษสูงกว่าอัตราโทษของผู้ที่ขัดขืนหมายหรือคำสั่งของศาลตามมาตรา ๑๗๐ ของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งกำหนดอัตราโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดกำหนดให้พนักงานไตสวนมีอำนาจดำเนินการตามร่างมาตรา ๒๔ และความว่า “คณะกรรมการไตสวน” ในร่างมาตรานี้ มีที่มาอย่างไร

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า การกำหนดให้พนักงานไตสวนมีอำนาจดำเนินการตามร่างมาตรา ๒๔ จะถูกกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓๘/๒ วรรคหก โดยกำหนดว่า “ในการไตสวนเบื้องต้นให้เลขาธิการและหัวหน้าพนักงานไตสวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ ด้วย” ส่วนเหตุที่บัญญัติความว่า “คณะกรรมการไตสวน” ไว้ในร่างมาตรานี้ เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๓๘/๔ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ ป.ป.ช. ไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการไตสวนเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวาง หรือเป็นกรณีมีการไตสวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการกำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการไตสวนเนื่องจากคณะกรรมการไตสวน มีสถานะเป็นองค์คณะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไตสวนตามร่างมาตรา ๓๘/๔

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๕๑๐๕/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไตสวน และหัวหน้าพนักงานไตสวนตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๕๑๐๕/๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๑๑

“มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยมิได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีใช่เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบ หรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่ หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ข้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔๗/๑ ผู้นั้นต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดในวรรคหนึ่ง”

ประเด็นการพิจารณา

นางชินสุมน นีวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการบัญญัติความเป็นวรรคสองตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่ หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ข้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔๗/๑

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ที่ผ่านมามีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นำหลักการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะมาใช้ในการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนเช่นกัน

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ และเหตุใดความในวรรคสองจึงกำหนดบทลงโทษผู้ที่เปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่

นายวิษณุพล ฉิววรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า การกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการ จะถูกกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๗ วรรคสองและวรรคสาม ที่บัญญัติว่า

“การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้สาธารณชนทราบ ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยานหรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว และให้ดำเนินการดังนี้ด้วย

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา และคำกล่าวหา

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นหรือไต่สวนแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย ให้เปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะพฤติการณ์ที่มีการกล่าวหาว่ากระทำความผิด แต่มิให้เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาสรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว”

นางชื่นสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า เหตุที่กำหนดบทลงโทษผู้ที่เปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาตามมาตรา ๔๘ วรรคสี่ เนื่องจากในร่างมาตรา ๔๘ วรรคสี่ กำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีหน้าที่จัดให้มีระบบในการจัดแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาไว้ในทะเบียนที่รักษาไว้เป็นความลับ และห้ามมิให้มีการเปิดเผยทะเบียนชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ส่วนความในวรรคสอง เหตุที่ใช้ความว่า “หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามมาตรา ๑๔๗/๑” เนื่องจากร่างมาตรา ๑๔๗/๑ กำหนดว่าในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้งหรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งหรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว และได้ทำเป็นหนังสือถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อชี้ข้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรานี้ไม่ได้มีความมุ่งหมายที่จะลงโทษผู้ที่เปิดเผยทะเบียนชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาแต่มีความมุ่งหมายที่จะลงโทษผู้ที่เปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สอบถามว่า ร่างมาตรา ๗๕/๑๑ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้แจ้งว่ามีการดำเนินการอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญ จึงควรกำหนดบทลงโทษผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนร่างมาตรา ๗๕/๑๑ ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยมิได้รั้งยศหรือตำแหน่งราชการหรือตำแหน่งอื่นของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๒๗

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหาตามบทมาตรา ๕๕ วรรคสี่ หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ข้อ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงหรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๕๗/๑๔๘ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กำหนดในวรรคหนึ่งจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องระวางโทษเป็นสองเท่า”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า ควรกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ดำเนินการหรือจัดให้มีการรวบรวม วิเคราะห์ ศึกษาวิจัย และเผยแพร่ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประวัตินิชอบและอันตรายของการทุจริตและประวัตินิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนตามร่างมาตรา ๑๗๒ (๓/๑) ไม่ต้องได้รับโทษตามร่างมาตรานี้ หรือไม่

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความว่า “เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามมาตรา ๒๗” ในวรรคหนึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจทำให้คณะกรรมการ

ป.ป.ช. ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะได้และอาจทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นหรือการเปิดเผยข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าจ้างให้มาศึกษาวิเคราะห์คดีประสบปัญหาได้ จึงควรตัดความดังกล่าวออก นอกจากนี้ ควรคงความว่า “และมีใช้เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง” ในวรรคหนึ่งไว้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยคดีได้เสร็จแล้วก็สามารถเปิดเผยข้อมูลในคดีเพื่อให้มีการศึกษา วิเคราะห์หรือวิจัยคดีนั้นได้ แต่ความในร่างมาตรานี้กำหนดไว้เพื่อป้องกันไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เปิดเผยข้อมูลในระหว่างการไต่สวน

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ที่แก้ไขเพิ่มเติมอาจจะทำให้เกิดปัญหาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการรับส่งข้อมูลระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการรับส่งข้อมูลระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นการปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่ง จึงไม่เป็นความผิดตามร่างมาตรานี้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๑ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยมิได้รับขออนุญาต สวตคตและตรรกตร ๗/๗/๗/ และมิใช่เป็นทบทวนที่สวตคตหรือเพื่อประโยชน์แก่ทบทวนหรือเพื่อประโยชน์แก่ทบทวนหรือเพื่อประโยชน์แก่ทบทวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตาม มาตรา ๒๗

หากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่งเป็นการเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ๕๕ วรรคสี่ หรือชื่อและที่อยู่ของผู้ชี้ข้อแฉ แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงหรือเปิดเผยทะเบียนที่จัดทำขึ้นตาม มาตรา ๑๕๗/๑๕๘ วรรคสี่ ผู้นั้นต้องระวางโทษ สองเท่าของโทษที่กำหนดในวรรคหนึ่ง จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปีและปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นการกระทำของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษเป็นสองเท่า”

มาตรา ๒๑๒

“มาตรา ๒๑๒ ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า สำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้ มีความมุ่งหมายที่จะลงโทษผู้ที่เปิดเผยความลับในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินคดีของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. เท่านั้นที่จะรู้หรืออาจรู้ความลับ ในราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. จึงเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๒๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่ เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดรู้หรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่ เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๑๓

“มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ ไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่หัวหน้าพนักงานไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะตกเป็นของแผ่นดินตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้มีหลักการเช่นเดียวกับมาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่หัวหน้าพนักงานไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือสั่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่า จะตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีบทลงโทษกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่กระทำความผิดตามร่างมาตรา ๒๑๓ ด้วย จึงเสนอบัญญัติเพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ ดังนี้

“ร่างมาตรา กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือจงใจไม่หยิบยกขึ้นไว้ในสำนวนการไต่สวน หรือสำนวน

การไต่สวนเบื้องต้น ซึ่งเอกสาร หรือบันทึก ข้อมูล ที่อาจเป็นพยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษกับ ผู้ถูกกล่าวหา ต้องระวางโทษ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๓ ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือทำให้ ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสารหรือบันทึก ข้อมูล หรือทรัพย์สินที่หัวหน้าพนักงานไต่สวน คณะกรรมการไต่สวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดหรืออายัดไว้ หรือสั่งให้ส่ง หรือที่ตนรู้หรือควรรู้ว่าจะ ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

๒. เพิ่มความเป็นร่างมาตราใหม่ ดังนี้

“มาตรา กรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดยกย้าย ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือจงใจไม่หยิบยกขึ้นไว้ในสำนวนการไต่สวน หรือสำนวน การไต่สวนเบื้องต้น ซึ่งเอกสาร หรือบันทึก ข้อมูล ที่อาจเป็นพยานหลักฐานไม่ว่าจะเป็นคุณหรือเป็นโทษกับ ผู้ถูกกล่าวหา ต้องระวางโทษ”

มาตรา ๒๑๔

“มาตรา ๒๑๔ ผู้ใดครอบครองหรือรักษาทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นใดที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน ยึด อายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือพยานหลักฐานนั้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ ไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้มีเนื้อหาคล้ายคลึงกับความในร่างมาตรา ๒๑๓

นางชิ้นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๑๓ จะนำไปใช้กับกรณีที่มีการยึดทรัพย์สินของ ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าร้ายผิดปกติให้ตกเป็นของแผ่นดิน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อคณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๓ ให้ครอบคลุมกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งให้ส่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร บันทึก ข้อมูลให้กับ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้แล้ว ก็อาจไม่จำเป็นต้องคงความในร่างมาตรานี้ไว้ ดังนั้น เสนอตัดความใน ร่างมาตรา ๒๑๔ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๒๑๔ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๑๕

“มาตรา ๒๑๕ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ เลขาธิการ คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้มีหลักการเช่นเดียวกับมาตรา ๑๓๘ ของประมวลกฎหมายอาญา แต่จะมีอัตราโทษปรับที่แตกต่างกัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๑๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๖

“มาตรา ๒๑๖ บรรดาความผิดตามมาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๑๕ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นเป็นการสมควรอาจขออนุมัติต่อเลขาธิการ หรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรานี้มีที่มาอย่างไร

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้เสนอโดยสำนักงาน ป.ป.ช. โดยสำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้จะทำให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่พบการกระทำความผิดตามมาตรา ๒๑๐ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๓ มาตรา ๒๑๔ และมาตรา ๒๑๕ มีอำนาจขออนุมัติต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำผิดต่อพนักงานสอบสวนได้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในทางปฏิบัติเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำความผิดต่อพนักงานสอบสวนอยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อเป็นขั้นตอนการดำเนินงานโดยปกติของสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น เสนอตัดความในร่างมาตรานี้ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๒๑๖ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๒๑๗

“มาตรา ๒๑๗ กรรมการ กรรมการไต่สวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวางโทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้มีเนื้อหาเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิจารณาศึกษาร่างบทบัญญัติในบทกำหนดโทษและฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเพื่อนำมาปรับปรุงความในร่างมาตรานี้ ว่าควรกำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานใดต้องได้รับโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น โดยให้รอการพิจารณาความในร่างมาตรา ๒๑๗ ไว้ก่อน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๗

มาตรา ๒๑๘

“มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาลเพื่อจะแก้งับบุคคลตามมาตรา ๒๑๗ ให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสองแสนบาท”

ประเด็นการพิจารณา

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ควรแก้ไขอัตราโทษของร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับอัตราโทษในประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากมีอัตราโทษแตกต่างจากมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๗ ของประมวลกฎหมายอาญา โดยในมาตรา ๑๓๗ ของประมวลกฎหมายอาญา ได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่แจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน ส่วนมาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๑๗๗ ของประมวลกฎหมายอาญา ได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่เอาความเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาล และผู้ที่เบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๒๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฟ้องเท็จหรือเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาลเพื่อจะแก้งับบุคคลตาม พ.ร.บ.ตรา ๒๑๗ ได้ให้ถูกไต่สวนหรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ไม่เกินห้าปี ถึงสิบปี แะหรือปรับ ตั้งแต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท ถึงสองแสนบาทหรือทั้งจำและปรับ”

ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า การเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง กำหนดโทษจำคุกสูงสุดไม่เกินเจ็ดปี แต่ในร่างมาตรา ๒๑๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติมข้างต้นกำหนดโทษ

จำคุกสูงสุดไม่เกินห้าปี ดังนั้น โทษในความผิดฐานเบียดเบียนอันเป็นเท็จต่อศาลตามร่างมาตรานี้จะเบากว่าความผิดอาญาทั่วไปได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑๘ เป็นดังนี้ “ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานฟ้องเท็จหรือเบียดเบียนอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะเกลี้ยบบุคคลตามหมวด ๒๑๗ใดให้ถูกไต่สวนหรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าไม่เกินเจ็ดปีที่รอลงอาญา แสร้งหรือปรับตั้งแต่ไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทที่รอลงอาญาหรือทั้งจำและปรับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๑๘ ผู้ใดแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานฟ้องเท็จหรือเบียดเบียนอันเป็นเท็จต่อศาล ทั้งนี้เพื่อจะเกลี้ยบบุคคลตามหมวด ๒๑๗ใดให้ถูกไต่สวนหรือให้ได้รับโทษหรือรับโทษหนักขึ้น จะต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าไม่เกินเจ็ดปีที่รอลงอาญา แสร้งหรือปรับตั้งแต่ไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทที่รอลงอาญาหรือทั้งจำและปรับ”

บทเฉพาะกาล

“บทเฉพาะกาล”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อบทเฉพาะกาล โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑๙

“มาตรา ๒๑๙ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นผู้ซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และถ้าเป็นผู้ซึ่งได้รับการสรรหาจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี ผู้ช่วยเลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้มีความเห็นของบุคคลทั่วไปผ่านเว็บไซต์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนี้ ๑) ควรกำหนดให้มีการสรรหา

มาตรา ๒๑๙/๑

“มาตรา ๒๑๙/๑ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว หากศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใดยังไม่อาจแต่งตั้งผู้แทนได้ หรือในกรณีที่ไม่มีผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ให้คณะกรรมการสรรหาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่จะแต่งตั้งผู้แทนมาในภายหลัง การแต่งตั้งดังกล่าวไม่มีผลให้การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหาที่ได้ดำเนินการไปแล้วต้องเสียไป

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันพ้นจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาและวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันถัดจากวันที่คณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๙ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคห้า เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งตามวรรคสี่ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาและกรรมการ ทวิ เลือก ที่ ตั้ง ป้องกัน และ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๙ ประชุมร่วมกันเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการต่อไป”

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ สอบถามว่า โดยปกติเมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่ง จะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ หรือปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับการสรรหาใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. หรือกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่ง จะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะกรรมการสรรหามีคำวินิจฉัยว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๑ กำหนดว่า “ภายในสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งและส่งชื่อผู้แทนให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพื่อประกอบเป็นคณะกรรมการสรรหา” ดังนั้น ระยะเวลาตามความในร่างมาตรา ๒๑๙/๑ วรรคหนึ่ง ควรสอดคล้องกับมาตรา ๗๑ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิเวทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๑๙/๑ นำหลักการมาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นบทบัญญัติก่อนจะมีการประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ยังคงให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ แต่คณะกรรมการจะกำหนดให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บรรดาที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น การนำหลักการจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาใช้บังคับกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต้องพิจารณาให้เหมาะสมด้วย ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยกร่างมาตรา ๒๑๙/๑ มาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๙/๑

มาตรา ๒๑๙/๒

“มาตรา ๒๑๙/๒ ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๑๙/๑ ดำเนินการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามจำนวนที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑๙/๑ วรรคสี่ และให้สรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพิ่มขึ้นอีกสองคนเพื่อให้ครบจำนวนตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มามีคำสั่งโดยตามมาตรา ๒๑๙/๑

ในกรณีที่ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่พ้นจากตำแหน่งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาดำเนินการคัดเลือกและส่งชื่อให้คณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีคำสั่งโดยตามมาตรา ๒๑๙/๑ เพื่อส่งรายชื่อให้วุฒิสภาดำเนินการต่อไปพร้อมกับรายชื่อที่ได้รับการสรรหา”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยกร่างมาตรา ๒๑๙/๒ มาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑๙/๒

มาตรา ๒๒๐

“มาตรา ๒๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำได้ต่อกัน

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้วินิจฉัย ในการวินิจฉัยให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาตามแนวทางของคณะกรรมการสรรหาที่วินิจฉัยไว้ตามมาตรา ๒๑๙/๑”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า คุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดอย่างไร

นางชิ้นสุมน นิวาทพงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๕ กำหนดว่า “เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในระยะเวลาสิบปีก่อนได้รับแต่งตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะดำรงตำแหน่งเลขาธิการและมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ใช่ข้าราชการ แต่เป็นพนักงานที่มาจากการสรรหา ซึ่งแตกต่างจากเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่เป็นข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ช.

ประธานกรรมการสอบถามว่า คุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แตกต่างกันหรือไม่

นางชิ้นสุมน นิวาทพงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ เพียงแต่กำหนดว่าให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ร่างมาตรา ๑๗๒/๕ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวง มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว และนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือเพราะขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามร่างมาตรา ๑๗๒/๑ (๓)

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๒๒๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๐ ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ **และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้** ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน

ในกรณีที่ไม่มีปัญหาที่ขัดกับลักษณะต้องห้ามของเศษวรรคสองมาตรา ๒๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมาการ ป.ป.ช. เป็นผู้วินิจฉัย
ในกรณีที่วินิจฉัยให้คณะกรรมาการต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พ้นจากตำแหน่งตามวาระของ
คณะกรรมาการสรรหาที่วินิจฉัยไว้ตามวรรค ๒๑๕/๑”

นางชื่นสมุน นิเวทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอให้ตัดถ้อยคำว่า “ทั้งนี้ ตามสัญญาจ้างที่ทำไว้ต่อกัน” ออก เนื่องจากเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ได้รับการแต่งตั้งจากตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งไม่ได้มีการทำสัญญาจ้างไว้กับสำนักงาน ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ **และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้** ยังคงเป็นเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ **ทั้งนี้ ตมขสัฎฐยวสัฎฐยที่ทวไต้ตอตัน**” ทั้งนี้ เหตุผลที่คณะกรรมการไม่ได้เคร่งครัดเรื่องคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้นโดยเฉพาะตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ใช่คุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงสามารถบัญญัติยกเว้นไม่ให้นำคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดมาใช้บังคับกับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับได้

(๒) พิจารณาเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑ เป็นดังนี้ “ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เขียนขึ้นซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๑ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เขียนขึ้นซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

มาตรา ๒๒๑/๑

“มาตรา ๒๒๑/๑ ในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๙ (๓/๒) ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ และให้ถือว่าการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มเติมที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ หรือมีตำแหน่งใดที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่ต้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดตำแหน่งที่ต้องยื่นบัญชีเพิ่มเติม

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน ซึ่งได้มีการกำหนดตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้เป็นการเฉพาะแล้ว อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องประกาศกำหนดเพิ่มเติมให้มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย เช่น ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องประกาศกำหนดตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๑ เป็นดังนี้ “ในระหว่งที่คณะกรรมาการ ข/ข/ช/ ยังมิได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการ เวียง ตุสทวตตสรัฐชรรวมทญ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์การอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรค ๑๕ (๓/๒) ให้ผู้มีหน้าที่ยื่น บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมีหน้าที่ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ ประทศขบัญญัติรัฐธรรมนูญนี้พิศได้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังตสวเป็นตวขึ้น บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนั้น การอ้างอิงการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะครอบคลุมบทบัญญัติในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๑ เป็นดังนี้ “ในระหว่งที่คณะกรรมาการ ข/ข/ช/ ยังมิได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการ เวียง ตุสทวตตสรัฐชรรวมทญ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์การอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรค ๑๕ (๓/๒) ให้ผู้มีหน้าที่ยื่น บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ ประทศขบัญญัติรัฐธรรมนูญนี้พิศได้ใช้บังคับต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังตสวเป็นตวขึ้นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๑/๑ ในระหว่งที่คณะกรรมาการ ข/ข/ช/ ยังมิได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทาง ราชการ เวียง ตุสทวตตสรัฐชรรวมทญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์การอิสระ และเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ยื่นบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรค ๑๕ (๓/๒) ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น และการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังที่ควรยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๒๑/๒

“มาตรา ๒๒๑/๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประกาศจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามมาตรา ๑๐๕/๑๘ (๓) แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามหมวด ๖ ดำเนินการให้หุ้นของตนให้เป็นไปตามจำนวนที่ประกาศกำหนดภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่มีการประกาศของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า หลักการตามร่างมาตรา ๑๐๕/๑๘ (๓) มีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี ขณะที่ร่างมาตรา ๑๐๕/๑๘ (๓) ได้กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประธานกรรมการเสนอตัดร่างมาตรา ๒๒๑/๒ ออกทั้งหมด และแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๐๕/๑๘ (๓) เป็นดังนี้ “รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ในการกำหนดดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติให้ถูกต้องไว้ตามสมควรด้วย”

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ สอบถามว่า หากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีตำแหน่งในทางบริหารได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามหลักเกณฑ์ในขณะนั้น ต่อมาเมื่อพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเป็นเวลาสิบปี มีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้ง

โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ใหม่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้น กรณีดังกล่าวเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์เดิมหรือตามหลักเกณฑ์ใหม่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินขึ้นใหม่ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามหลักเกณฑ์ใหม่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. ตัดร่างมาตรา ๒๒๑/๒ ออกทั้งมาตรา
๒. แก้ไขร่างมาตรา ๑๐๕/๑๘ (๓) เป็นดังนี้

“(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ในการกำหนดดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติให้ถูกต้องไว้ตามสมควรด้วย”

มาตรา ๒๒๑/๓

“มาตรา ๒๒๑/๓ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ทุกเรื่อง ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ควรให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ใช่จำกัดเฉพาะบรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๓ เป็นดังนี้ “บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๓ เป็นดังนี้ “บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๑/๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๑/๓ บรรดาระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง”

มาตรา ๒๒๒

“มาตรา ๒๒๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอยู่กับบุคคลใดในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่ที่ขัดกับรัฐธรรมนูญในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บรรดาสีทธิ หน้าที่ และความผูกพันใด ๆ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอยู่ที่ขัดกับรัฐธรรมนูญในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๒๓

“มาตรา ๒๒๓ ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๗๒/๑ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๓ เป็นดังนี้ “ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน คณะกรรมกฤษฎีกา ตั้งป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นของสำนักงาน คณะกรรมกฤษฎีกา ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๗๒/๑ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๒๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๓ ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน คณะกรรมกฤษฎีกา ตั้งป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นของสำนักงาน คณะกรรมกฤษฎีกา ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการหรือลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๗๒/๑ (๒) กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น”

มาตรา ๒๒๓/๑

“มาตรา ๒๒๓/๑ ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นับระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้นต่อเนื่องต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๒๒๓/๑ เป็นดังนี้ “ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นับระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้นต่อเนื่องต่อไป”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๒๓/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๒๓ ให้การถอดถอนจากตำแหน่งที่ได้ดำเนินการตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลอยู่ต่อไป และให้นับระยะเวลาที่ถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการของผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่งนั้นต่อเนื่องต่อไป”

มาตรา ๒๒๔

“มาตรา ๒๒๔ ให้การกระทำความผิดตามมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎหมายที่มีการแก้ไขที่บัญญัติให้เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา และบรรดาการกระทำความผิดและความผิดที่มีโทษทางอาญา หรือการสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และยังคงรับโทษต่อไป หรือได้ตัวผู้กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมายตามอัตราโทษที่กำหนดไว้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษอยู่ก็ให้รับโทษต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดโทษ ตามคำพิพากษาของศาล และให้คำพิพากษาของศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับได้จนกว่าจะมีการบังคับคดีเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดจากการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และที่อยู่ระหว่างการไต่สวนหรือมีการวินิจฉัยความผิดหรือฟ้องคดีโดยอาศัยบทความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ความผิดนั้นยังคงเป็นความผิดอยู่ต่อไป และศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดนั้นได้”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวไว้ว่า ร่างมาตรา ๒๒๔ เป็นบทบัญญัติที่มีถ้อยคำที่ไม่ชัดเจน และทำให้เกิดความสับสนได้ง่าย ทั้งนี้ ตามหลักการของความผิดที่มีโทษทางอาญา เมื่อมีกฎหมายใหม่ บัญญัติให้การกระทำใดไม่มีความผิดอีกต่อไป การกระทำที่เคยเป็นความผิดตามกฎหมายฉบับเดิม จะไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายฉบับใหม่ และไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ดังนั้น ถ้อยคำในร่างมาตรานี้อาจเป็นการบัญญัติยกเว้นหลักการดังกล่าวซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

ประธานกรรมการสอบถามว่า มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๓ และมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

นางชื่นสมน นีวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ เป็นบทบัญญัติที่ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๐๓ เป็นบทบัญญัติที่ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และมาตรา ๑๒๓/๑ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดโทษกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ซึ่งบทบัญญัติทั้งสามมาตราได้นำหลักการมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า ระยะเวลาดำเนินการไต่สวนคดีในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในสองปี ดังนั้น บทบัญญัติในวรรคสอง จะมีผลต่อคดีเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เกินกำหนดระยะเวลาสองปีแล้วหรือไม่

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกระบวนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นซึ่งต้องดำเนินการตามวิธีการและภายในระยะเวลา ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลาดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้ว หรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นำระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับ”

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า คดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับประพฤติมิชอบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ระหว่างดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือไต่สวนที่เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะอยู่ในบังคับระยะเวลาตามที่บัญญัติในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับประพฤติมิชอบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ระหว่างดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม คดีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับประพฤติมิชอบที่เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเร่งรัดดำเนินการเพื่อส่งให้แก่ ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้มุ่ง ดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการทุจริตที่ยังค้างการพิจารณาอยู่จำนวนมาก

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ปัจจุบันคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แบ่งออกเป็นสามประเภท คือ ประเภทที่หนึ่งคดีที่อยู่ระหว่างการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประเภทที่สองคดีที่อยู่ระหว่างการ ดำเนินการไต่สวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน และประเภทที่สามคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องไว้ แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการใดๆ ซึ่งมีประเด็นที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรพิจารณาเกี่ยวกับรูปแบบ การดำเนินคดีในสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คดีประเภทที่สามซึ่งเป็นคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับเรื่องไว้แต่ยังไม่ดำเนินการ ใดๆ นั้น คดีในกลุ่มนี้จะเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับใหม่ หรือยังคงต้องดำเนินการตามกระบวนการที่บัญญัติ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็นที่สอง คดีประเภทที่หนึ่งซึ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคดี ประเภทที่สองซึ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการไต่สวนของคณะอนุกรรมการไต่สวน คดีในกลุ่มนี้จะเข้า สู่กระบวนการดำเนินคดีตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตฉบับใหม่ หรือยังคงต้องดำเนินการตามกระบวนการที่บัญญัติในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ขอทูล และขอร้องต่อพระท้าวพระยาที่สมควรจะคิดและตรวมนิเทศที่มีโทษท้าวขอทูล หรือขอทูลสั่งให้ข้าพหุ์สิ้นตนเป็น
 ของแผ่นดินที่เกิดขึ้นต่อพระบรมราชูปถัมภ์ปฏิบัติประจักษ์ชัดต่อพระบรมราชูปถัมภ์ ในวโรกาสที่พระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับซึ่งตรวมนิเทศอยู่ต่อไป และซึ่งตรวมนิเทศต่อไป หรือไม่ได้ตัวผู้ท้าวพระยาที่
 ตรวมนิเทศตามทฎกฏหมายต่อพระบรมราชูปถัมภ์ที่กำหนดไว้ ในกรณีนี้ผู้ท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศไม่ได้หรืออยู่ที่ไม่ตรวมนิเทศต่อไป
 สอนท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศ ต่อมาตัวพิพาทของท้าว และไม่ให้ตัวพิพาทของท้าวที่พิพาทท้าวหรือมี
 ตัวสั่งไม่ขอต่อท้าวท้าวให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งตรวมนิเทศใช้บังคับไม่ได้
 สอนท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศที่เสร็จสิ้น ในกรณีที่ให้มีตรวมนิเทศที่เกิดขึ้นที่ตรวมนิเทศไม่ได้สอนท้าวพระยาที่
 ย/ป/ช/ หรือคณะท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศขอท้าวที่ท้าวไม่ได้เกิดตรวมนิเทศขอท้าวต่อรัฐ หรือคณะท้าวพระยา
 สอนท้าวที่สั่งตั้งขึ้นต่อทฎกฏหมายต่อพระบรมราชูปถัมภ์ปฏิบัติประจักษ์ชัดต่อพระบรมราชูปถัมภ์ใช้บังคับ และที่อยู่
 ท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศไม่ได้สอน หรือมีท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศหรือพิพาทโดยขอท้าวต่อท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศท้าวถือว่า
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไข
 เพิ่มเติม และซึ่งตรวมนิเทศยังมีผลใช้บังคับอยู่ ทั้งนี้ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการ
 ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ไม่ขอให้ตรวมนิเทศนั้นซึ่งตรวมนิเทศอยู่ต่อไป และตรวมนิเทศ
 ที่มีตัวท้าวพิพาทท้าวที่พิพาทท้าวที่ตรวมนิเทศที่เสร็จสิ้นโทษผู้ท้าวพระยาที่ตรวมนิเทศนั้นไม่ได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับกระบวนการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นซึ่งต้องดำเนินการตาม
 วิธีการและภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ระยะเวลา
 ดังกล่าวได้ล่วงพ้นไปแล้วหรือเหลือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ให้นับระยะเวลาเริ่มต้นใหม่ตั้งแต่วันที่
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ในเรื่องใดที่ได้มีการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปก่อนแล้ว
 แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการไต่สวนต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจะเกิด
 ประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่า ก็ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและพิพากษาของศาลสำหรับคดีที่ยื่นฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาล
 ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังมีผลใช้บังคับ
 อยู่จนกว่าคดีจะถึงที่สุด”

๒. แก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง ของร่างมาตรา ๑๐๕/๑๘ เป็นดังนี้

“ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของเจ้าหน้าที่
 ของรัฐตามวรรคสองหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสหรือบุตรซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 ดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เป็นการดำเนินการอยู่ก่อนที่คู่สมรสหรือบิดาจะ
 เข้าดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือในกรณีของบุตร เป็นการเข้ามีส่วนได้เสียตาม (๔) เพราะเป็นการ
 ประกอบอาชีพตามปกติ”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร

วิทยาการชำนาญการพิเศษ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์